

Gelukt!

Een training van Gezin centraal

‘Wat is gelukt sinds de vorige keer dat ik hier was?’ vraagt Arjan Bolt, trainer van Gezin Centraal. Het is een vraag die hulpverleners aan cliënten zouden kunnen stellen. Maar Arjan stelt hem aan het wijkteam uit Doesburg.

Het wijkteam is vandaag bij de tweede trainingsdag. Els vindt de intervisiebijeenkomst vorige week, goed gelukt. Zij bracht een casus in waarbij iedereen actief en gemotiveerd meedacht. In tegenstelling tot een gewone vergadering waarin zij vaak tijdsdruk ervaart, was er nu de tijd om rustig de casus te bespreken.

‘Er was meer diepgang,’ vult Janneke aan.

Anna en Els geven aan dat het fijn was om tips en vooral tops van collega’s te ontvangen.

Arjan vraagt door. ‘Welke complimenten kreeg je en welke vond je belangrijk?’

Tussenoplossing

Eva vertelt dat dit team een besluit heeft genomen! In de vorige bijeenkomst zeiden teamleden dat zij graag sneller besluiten wilden nemen. Gediscussieerd werd er over welke naam er onder een e-mail moest worden gezet. Dat is nu besloten. Zolang er geen betere naam is, hanteert ieder teamlid *Team Doesburg*. ‘Een tussenoplossing,’ zegt Eva, ‘maar ik ben blij dat we nu daadkracht hebben getoond.’

‘Gebeurt dat ook in gezinnen?’ vraagt Arjan, ‘dat er geen besluit wordt genomen? En hoe help je hen dan?’ Het kwartje valt: In kleine concrete stappen, tussenoplossingen.

Gemeenschappelijke taal

Team Doesburg bestaat nog maar kort in deze samenstelling. Hulpverleners komen uit verschillende organisaties. Teamleider Claudia werkt hier nu een maand. Voor haar is deze training een cadeautje, vertelt ze. ‘Het is goed voor ons team om letterlijk even afstand te nemen, even uit de waan van alledag, en op zoek te gaan naar een gemeenschappelijke taal.’ ‘Dat is belangrijk,’ beaamt ook Renske van Bommel, trainer van Gezin Centraal. ‘Voor bijvoorbeeld andere professionals, is het goed als iedere hulpverlener van team Doesburg op herkenbare wijze reageert in bepaalde situaties.’

Samenwerken met hulpverleners

Want hoe werk je samen met andere instanties terwijl je de regie bij het gezin wil laten? Hoe reageer je als je bijvoorbeeld door een bewindvoerder wordt gebeld die met je wil praten over, in plaats van met, jouw cliënt? 'Dat is een valkuil,' zegt Anna. 'Je bent geneigd om met de andere hulpverlener te gaan praten over het gezin. Maar dat willen we juist niet.'

Dat is een van de uitgangspunten van Gezin Centraal: Wel samenwerken met anderen maar niet zonder de cliënt. Hoe je dat praktisch doet, daarover worden ideeën uitgewisseld. Helpt het bijvoorbeeld om een gezamenlijk doel te formuleren? En welke relatie past bij jouw contact met een andere hulpverlener? Welke vragen zou je dan kunnen stellen? Zo pas je je manier van werken met de cliënt, ook toe op het contact met de hulpverlener.

Transformatiedoelen en de jeugdwet

Dus praten met, in plaats van over het gezin. 'Dat staat zelfs in de wet,' vertelt Arjan. 'Dus als je over het gezin praat, houd je je niet aan de wet!' Het gezin centraal stellen, dat betekent ook dat het gezin de baas is over hun eigen gemaakte plan. Zij beslissen, niet de hulpverlener. Ook dat staat in de jeugdwet.

Anna reageert: 'Ik heb een gesprek gehad met ouders waar hun puber niet bij was. Dat wilden ouders niet. Maar in het gesprek erna, met de jongere erbij, wist de puber van niets. Hij was geen eigenaar van het plan! Dus ja, wie beslist?'

Nu zegt Anna: 'Ik had bij ouders kunnen doorvragen, hen vragen welk doel ze hadden met dit gesprek. En of het middel, zonder kind komen, daartoe handig zou zijn.'

Reflectie

In groepjes worden casussen besproken. De oplossingsgerichte theorie over de verschillende relaties wordt erbij gehaald. Wat vraag je bijvoorbeeld in een zoekende relatie en juist niet in een consulterende? Suzan ontdekt dat zij in een gesprek begon in een vrijblijvende relatie met een moeder. Maar later in het gesprek veranderde dat.

‘De samenwerking kan zich in een gesprek ontwikkelen,’ zegt Renske. ‘Daardoor kan een relatie veranderen. Dat geeft niet. Maar welke interventies heb je gedaan waardoor de relatie veranderde?’ ‘Door te reflecteren op gesprekken, kun je informatie verzamelen over wat werkt,’ zegt Arjan. En: ‘de methode is daarbij niet bepalend. Ook opleiding, het type hulpvraag, ervaring of sekse niet. De hulpverlener is belangrijk! Een de manier waarop zij/hij aansluit bij, en een relatie opbouwt met het gezin en hen kan helpen met het formuleren van doelen. Die basis is van belang. En dat leer je door veel te oefenen en te reflecteren.’

Bewustwording

Daar zijn de teamleden het over eens: Deze training zorgt voor bewustwording. Het gespreksformulier bijvoorbeeld, helpt om te reflecteren op je eigen handelen. Suzan doet dat samen met haar collega’s. Ze vertelt over een gesprek dat zij met een moeder voerde. Dan blijkt dat Suzan intuïtief al gesprekstechnieken gebruikte van de methode: ‘Ik ben “methodischer” bezig geweest dan ik dacht.’ Zo ontdekt Suzan wat goed is gelukt. Net zoals dat belangrijk is voor gezinnen: ontdekken wat goed gaat. Wel heeft ze nog zorgen over veiligheid in dit gezin: ‘Die veiligheid wil ik op korte termijn bespreken met andere professionals,’ zegt ze. ‘Natuurlijk wel met moeders toestemming,’ voegt ze er snel aan toe.

Dit artikel is geschreven door Annemarie Jongbloed, die een deel van een training van Gezin Centraal, bijwoonde. Arjan Bolt en Renske van Bemmelen vormen samen met Ella Tacq, kenniscentrum Gezin Centraal.

Wil je meer weten over de lezingen en trainingen van Gezin Centraal? Kijk dan op:

www.gezincentraal.nl

Twitter: @GCentraal